

ТОПОНІМІКА СЕЛА ПОЛТВА КРАСНЕНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ГРОМАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Березяк Степан,

7 клас, Полтвівська філія I-II ступенів Задвір'янського ОЗЗСО I-III ступенів, с. Полтва,
КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді»

Котик Любов Іванівна,

асистент кафедри економічної і соціальної
географії імені професора Олега Шаблія, Львівський національний університет
імені Івана Франка; керівник гуртка «Економічна географія»
КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді»

Касянюк Наталія Володимирівна,

учитель математики Полтвівської філії I-II ступенів Задвір'янського ОЗЗСО I-III ступенів;
інженер 1 категорії Лабораторії геоінформаційних технологій і ландшафтного планування,
географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка

Актуальність дослідження: З метою збереження історико-культурної спадщини поселень важливим є дослідження їхнього топонімичного ландшафту. Особливо вагомо це для сільських поселень України, які переживають у XXI ст. процес депопуляції населення, що посилений викликами російсько-української війни. Зберегти топонімичну спадщину поселень як елемент етно-національної ідентичності та нематеріальної культури краю [1, 17], зафіксувати її для майбутніх поколінь є одним з аспектів культурної безпеки держави.

Мета дослідження: З використанням історико-картографічних джерел та польових методів досліджень вивчити та узагальнити топоніми с. Полтва Красненської селищної громади Львівської області, подати їхню коротку характеристику та укласти картосхему топонімії поселення.

Результати дослідження: Село Полтва розташовано на території Красненської селищної громади Львівської області на відстані 47 км від обласного центру м. Львів [13] на лівому березі однойменної ріки Полтва, яка за переказами старожилів та дослідженнями краєзнавців [4] дала йому назву. Географічні координати поселення: широта $49^{\circ}52'22''$ пн. ш., довгота $24^{\circ}29'29''$ сх. д. [19]. З півночі на південь поселення простягається на 1,5 км з заходу на схід – 2,8 км [19]. Найближчими сусідами-поселеннями Полтви є на півдні с. Женів (відстань – 3,8 км), на заході – с. Богданівка (4,4 км) і с. Задвір'я (4,8 км) [19] (рис. 1)

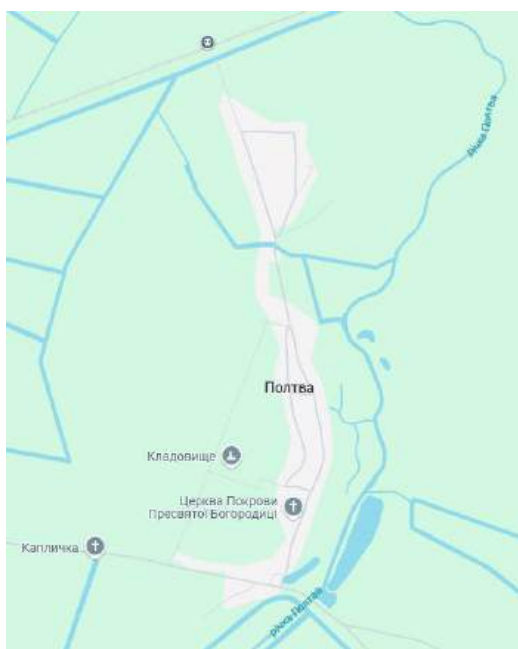

Рис. 1. Село Полтва на Google Maps [22]

Перша письмова згадка про поселення Полтва, «село у власності Катерини Кастелянської» датована 1448 р. [4, 13, 14]. В інвентарній справі 1558 р. та люстрації 1565 р. поселення згадується під назвою «Полтва або Новий Став» (лат. *Polteu albo Nowy Staw*) [13]. В люстрації зазначено, що в поселенні проживало дев'ять кметів (вільних селян, які сплачували державний податок): «Васич (*Waszicz*), Петро Яндула (*Piotr Iandula*), Демко (*Demko*), Мамвій або Стецько (*Matthis albo Steczko*), Хома (*Choma*), Мисько (*Mysko*), Курило (*Kurylo*), Мусик (*Muszik*), Іванко мельник (*Iwanko mielnik*)» [13]. Можна припустити, що у ці часи, поселення було досить розвинутим, наприклад, тут був млин про що свідчить згадка поселення (1569 р.) у грамоті короля Сигізмунда Августа (пол. *Zygmunt August*, 1520-1572) «про передачу трьох млинів шляхтичу Габріелю Кречовському» [4, 13].

Пізнiші історичні хроніки містять відомості про перебування Полтви (1736 р.) у власності останнього представника князівського роду Вишневецьких – Михайла Сервація Корибут-Вишневецького (пол. *Michał Serwacy Wiśniowiecki*, 1680-1744); з 1750-х роках поселення у власності землевласника Григорія Таросевича; 1862 р. у нащадків Таросевича село купує землевласник Гершман [4, 13]. Гершман проводить розбудову поселення – споруджує глинобитні хати (чвураки) розраховані на чотири сім'ї для своїх наймитів [13, 14].

Топонім чвураки по-сьогодні зберігся та активно використовується у повсякденному мовленні жителями Полтви. Чвураками називають мікрорайон на південному-заході села, на південь від вулиці Галицька.

Через зміни адміністративно-територіального поділу (1765) село Полтва відноситься «до Глинянського староства (Руське воеводство Королівства Польського, з 1772 року – у складі Австрійської імперії)» [13]. У 1848 р. в Австро-Угорщині скасовують панщину на честь чого в селі встановлюють пам'ятний хрест (1868 р.) (рис. 2), який розміщений на південному сході поселення, на правому березі р. Полтва. Місцеві мешканці в розмові його іменують «хрест» або «хрест 1868 року».

Рис. 2. Пам'ятний знак (хрест) на честь скасування панщини у с. Полтва, 1868 [18]

На карті третього військового знімання «Habsburg Empire (1869-1887) – Third Military Survey» [23] подано детальний план поселення Полтва (лат. *Polteu*) та позначено назви окремих локацій села (мікротопоніми) – *Pod Borem, Zagumienki, Podbor, Na Kowalowej pod Borem, Zalasem, Dvoor, Zadne Ogrody, Kutec, Mańkowska, Bór, Pod Brzezina* (рис. 3). Окремі мікротопоніми з того часу збереглися до сьогодні: Загуменки, Кутець. Важливо, що на карті позначена залізниця; система зрошувальних каналів, які місцеві мешканці зараз іменують «фоси», територія колишнього «панського» помістя (*Dvoor*), місце «старої церкви», хрест на честь скасування панщини тощо.

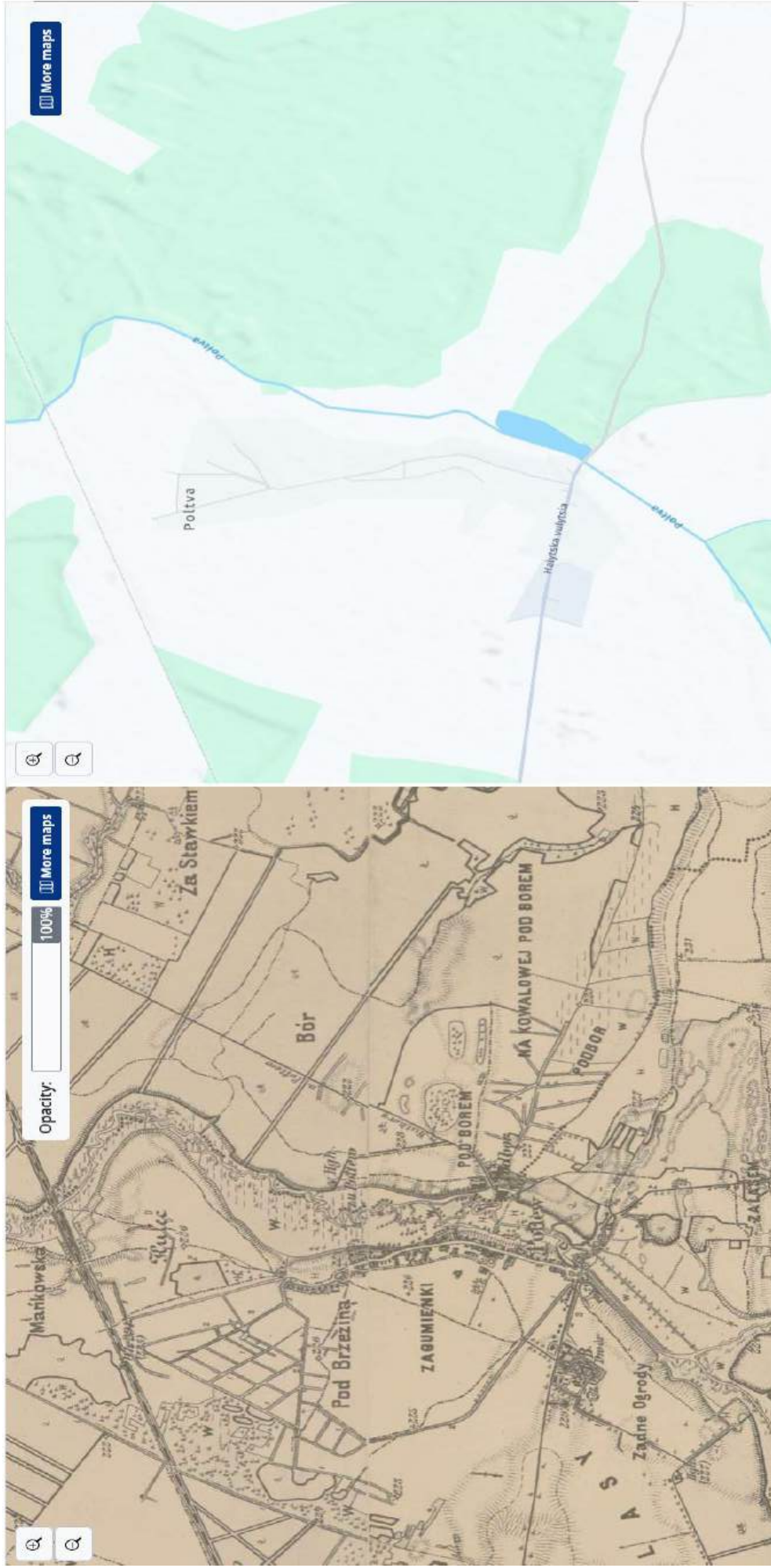

Рис. 3. Село Полтва на карті «Habsburg Empire (1869-1887) - Third Military Survey (1:25000)»

Джерело: <https://maps.arcgnum.com/en/synchron/europe-19century->

[thirdsurvey/?bbox=27233337.269401196%2C6420496.187481658%2C2732414.166510061%2C6427795.923682892&layers=osm%2C160%2C166&right-layers=osm](https://maps.arcgnum.com/en/synchron/europe-19century-thirdsurvey/?bbox=27233337.269401196%2C6420496.187481658%2C2732414.166510061%2C6427795.923682892&layers=osm%2C160%2C166&right-layers=osm)

У праці «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich» [24] поселення Полтва згадано під назвою *Polteu* (рис. 4). В словнику подано інформацію про підданих, що були в поселенні станом на 1661 р., обов'язки їхньої праці: «У цьому селі, одразу після люстрації 1616 р. було 8 підданих., з яких зараз є 4. П'ятий, при викупі роботи платить 12 злотих. Ці піддані повинні працювати 4 дні на тиждень з полудня. Кожен з них повинен відправляти варту за порядком через тиждень. Також, коли потрібно, двоє повинні йти до Замку варити пиво. Три піддані (8-4-1=3; прим. – С.Б., Л.К., Н.К.) не платять оренди, повинні працювати лише два дні на тиждень, серед яких є один лісник, той хто охороняє ліс, звільнений від панської роботи ... Корчмар платив 8 злотих за сади та корчму. Млин в оренді глинянського мита» [24, st. 731].

Polteu, wś, pow. przemyski. Za czasów Rzpltej należała do sstwa gliniańskiego. W lustracyi z r. 1661 (ręk. Ossol., Nr. 2834, str. 198) czytamy: „W tej wsi juxta lustrationem anni 1616 bywało poddanych Nr. 8, których teraz jest Nr. 4. Piąty roboty odkupując płaci zł. 12. Ciż poddani powinni robić 4 dni od południa w tydzień. Straż porządkiem każdy z nich po tygodniu odprawować powinien. Także do warzenia piwa do Zamku, ilekroć potrzeba, dwaj chodzić powinni koleją. Podsadków Nr. 3. Ci czynszu nie dają, tylko dwa dni do tygodnia robić powinni, między którymi jest jeden leśny, ten, iż strzeże lasu, od robót pańskich wolny. Młyn przy aren-dzie myta gliniańskiego. Staw jeden, którego spust trzeciego roku czynił zł. 360. Excluzatertia parte faciebat zł. 120. Summa z tej wsi była zł. 132. Juxta vero lustrationem anni 1627 poddanych pociągłych na kopaninach

Рис. 4. Фрагмент статті про с. Полтва (*Polteu*) у «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich», 1880-1902, Т. VIII. Ст. 731 [24]

У словнику наголошено, що на кінець XIX ст. «Село належить старості Глинянському» [24] та означено, що через суперечки з сусідніми землевласниками «село стало порожнім, ... в ньому немає млина, а стави зруйновані, важко їх відновити» [24, st. 732].

Подано в словнику інформацію і про головний гідронім поселення – р. Полтву (*Pelteu*) (рис. 5).

Pelteu, dopływ Bugu od lew. brzegu, powstaje w obrębie Lwowa, z kilku strug małych, z których najznaczniejsze: Pasięka i Soroka (ob. t. V, str. 502) — Wyplływający z obrębu miasta skręca na wschód i płynie przez pld. część Zboisk, Malechowa, Laszek, Srok przy Laszkach, Prus, Pikułowic i Barszczowie W pld.-wschod. zakątku Barszczowie skręca na ptn. i wchodzi do Połonic, wsi pow. przemyskiego, gdzie po kilometrowym przeszło biegu przybiera kierunek pld.-wsch. i płynie prawie środkiem obszaru aż do Poltewi. Tu rozlewa się w staw t. zw. poltewski, wąski a podługowaty, ciągnący się w kierunku ptn.-wsch., łukiem z lekka na pld. wygiętym. Wyplływający z tego stawu płynie Pelteu na ptn. przez wsch. część wsi, a następnie wzdłuż jej granicy wsch., oddzielając Polteu i Nowosiółki (wieś pow. kamienieckiego) od Bałuczyna i Kutkorza, wsi pow. zloczowskiego. Opuszczający granicę pow. kamienieckiego niedaleko karczmy „Białej“ skręca P. znowu na wschód a wchodząc do Kutkorza w pow. zloczowski płynie na ptn.-wsch. przez pld.-zach. część obszaru, tworząc na małych przeszerzeniach granicę od Bezbrodów, poczem wchodzi do Bezbrodów, płynie zra-u na ptn., następnie znowu na wschód a opuszczając wieś i powiat zloczowski przybiera kierunek ptn. wsch. i wchodzi do pow. kamienieckiego. Tu tworzy zra-u granicę

Рис. 5. Фрагмент статті про р. Полтву (*Pelteu*) у «Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich», 1880-1902, Т. VII. Ст. 941 [25]

На початку XX ст. назва поселення (комонім) Полтва подається в офіційних документах як Полтва (українські документи) та як *Poltew* (польські документи), свідченням чого є свідоцтва про навчання в школі, яка функціонувала в цей час у самому поселенні та в м. Глиняни (рис. 6-9); свідоцтва про шлюб і хрещення (рис. 10, 11).

Край: Галичина. Округ шкільний: *Львівський*

Народна школа *4* класова *літська* в *Полтві*

Класа *4* Степень *4* Рік науки *6* Ч. класового катал. *29*

Повідомлене шкільне.

Кусий Проць родженый дня *22 лютого 1906* р.

в *Полтві* в *Галицькій* релігійній *Латинській* обриду *руського*, почавши шкільну науку в шк. році *1906* р. навчає до тутешньої школи від *1. вересня 1906*.

Рік шкільний 19 <i>11/12</i>	I. півріччя:	II. півріччя:
Поведення:	<i>похвалене</i>	<i>похвалене</i>
Пильність:	<i>тревала</i>	<i>вдоволяма</i>
в науці релігій:	<i>добрий</i>	<i>добрий</i>
в читанні:	<i>дуже добрий</i>	<i>дуже добрий</i>
в писанні:	<i>дуже добрий</i>	<i>дуже добрий</i>
в язичі руській:	<i>дуже добрий</i>	<i>добрий</i>
в язичі німецькій:	<i>4</i>	<i>4</i>
в рахунках в арифметичній науці:	<i>дуже добрий</i>	<i>добрий</i>
в відомостях в історії і природі:	<i>дуже добрий</i>	<i>добрий</i>
в рисунках:	<i>дуже добрий</i>	<i>дуже добрий</i>
в співі:	<i>дуже добрий</i>	<i>дуже добрий</i>
в ручних роботах:	<i>4</i>	<i>4</i>
в гімнастичній:	<i>дуже добрий</i>	<i>дуже добрий</i>
Зверхній порядок письменних справ:	<i>старанний</i>	<i>старанний</i>
Число опущених / оправданих / неоправданих:	<i>27</i>	
Підпис отця, матери або опікуна:	<i>Іван Кусий</i>	

В *Полтві* дня *30 січня* 19*12*.

Учитель: *М. Кусий* (управляючий класом) Учитель релігій: *М. Кусий* Господар класу: *М. Кусий*

Рис. 6. Кусий Проць.
Повідомлене шкільне, 1912
(з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

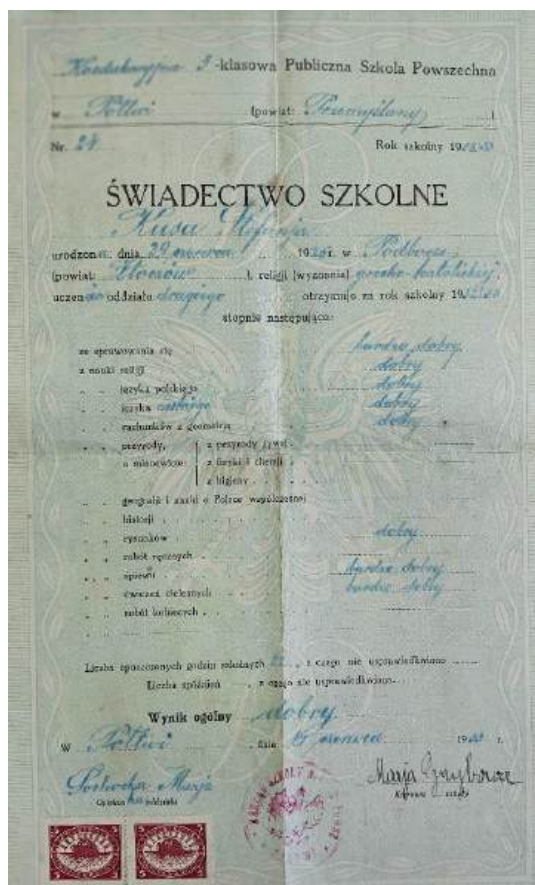

Рис. 7. Куса Стефанія.
Повідомленє шкільне, 1933 (з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

Рис. 8. Кусий Ярослав.
Повідомленє шкільне, 1938
(з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

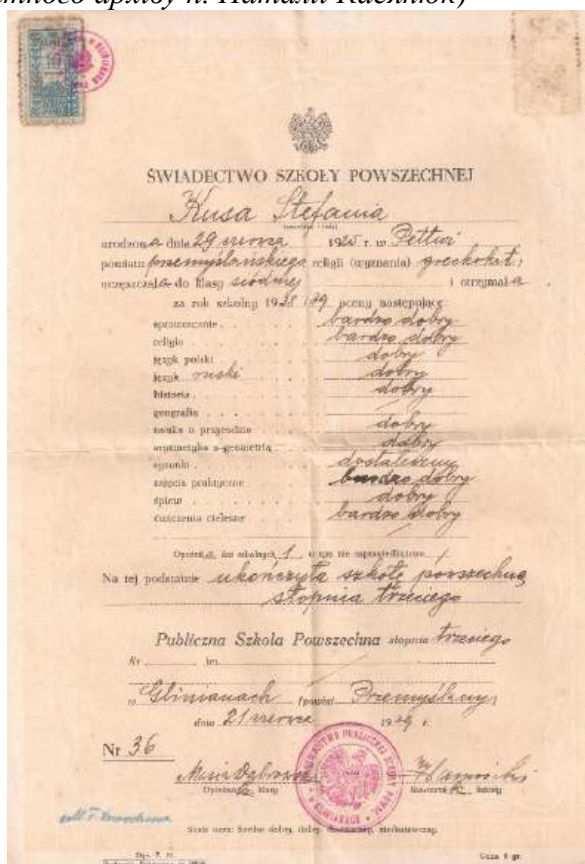

Рис. 9. Куса Стефанія.
Повідомленє шкільне, 1939
(з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

Рис. 10. Свідцтво уродин і хрещення, 1920
(з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

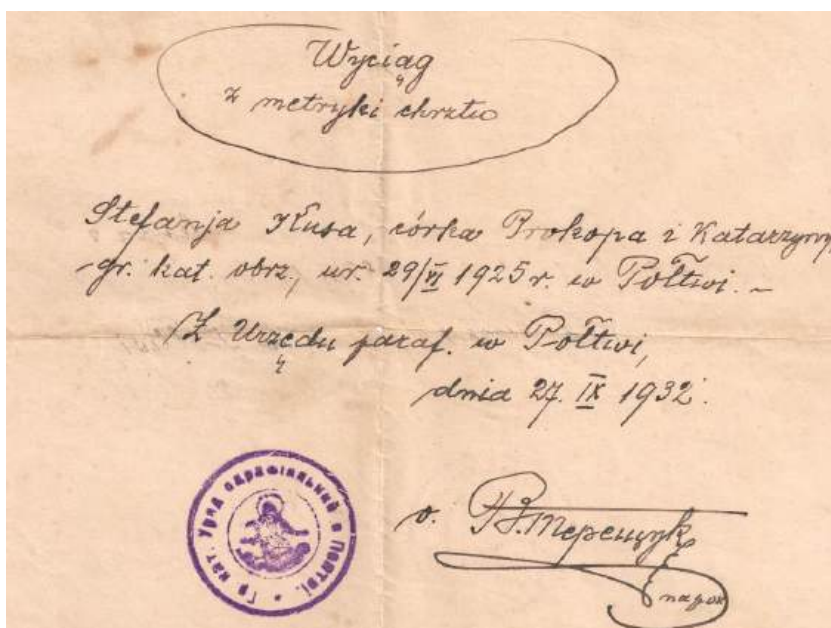

Рис. 11. Витяг із записів про хрещення, 1932
(з приватного архіву п. Наталії Касянюк)

На «Етнографічній карті Південнозахідної України (Галичини)» авторства В. Кубійовича село Полтва підписано як *Povtva* (рис. 12).

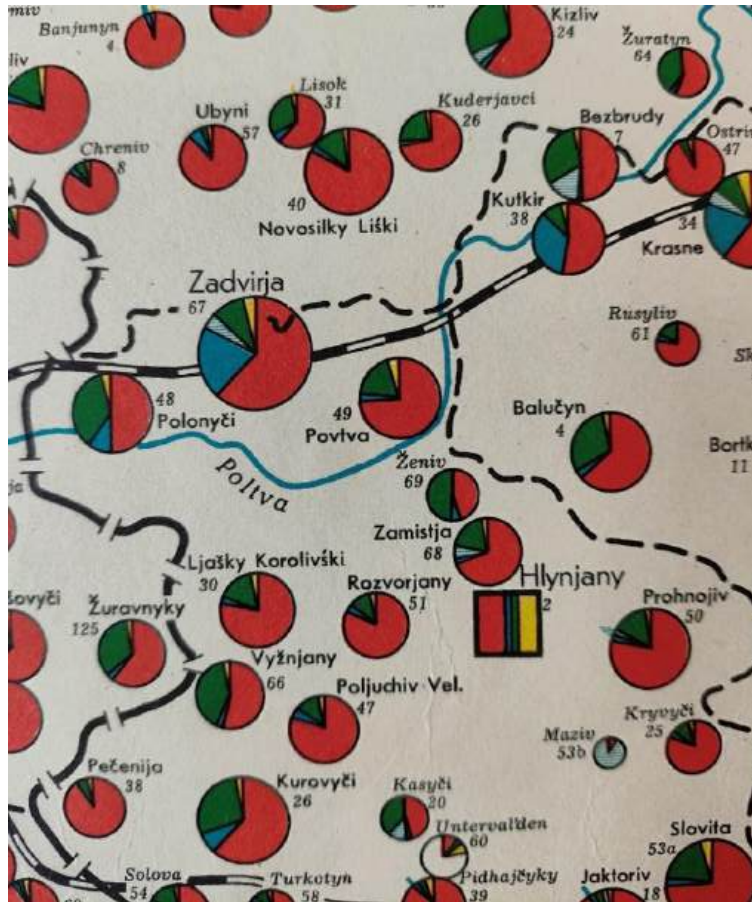

Рис. 12. Село Полтва на «Етнографічній карті Південнозахідної України (Галичини)», В. Кубійович, вид. друге, 1983

Позначення до картодіаграм (колір секторів): червоний – українці, синій – поляки, голубий штрихування – польські колоністи (1920-1938 рр.) зелений – українці-латиники, жовтий – євреї (з приватного архіву проф. І. Ровенчака)

В описі до карти означено, що відповідниками назви *Povtva* є «Повтва» і «*Poltew*» (рис. 13) та подано, що в поселенні станом на 01.01.1939 р. проживало 1420 осіб, з них 1040 – українці, 25 – українці з польською мовою, 295 – поляки, 60 – євреї (жиди) [9, с. 59].

48	Polonyči – Полоничі – Połonice	1380	690	150 ^{1a}	500	40
49	Povtva – Повтва – Połtew	1420	1040	25	295	60
50	Prohnojiv – Прогноїв – Przegnojów ■	1410	1160	5	10	15
51	Rozvorjany – Розворяни – Rozworzany ■	1020	840	30	130	20
52	Syvorohy – Сивороги – Siworogi ■ ♦ 12	470	110	30	330	

Рис. 13. Інформація про с. Полтва в праці Володимира Кубійовича «Етнічні групи південнозахідної України (Галичини) на 1.1.1939 = Ethnic groups of the South-Western Ukraine (Halycyna-Galicia) 1.1.1939: нац. статистика Галичини» [9, с. 59]

У 1939 р. поселення у результаті пакту Молотова – Ріббентропа, переходить до складу радянського союзу. Місцеві мешканці зазнають переслідувань і депортації. Людність поселення скорочується (рис. 14). Топонім Полтва трансформується (1939-1946 рр.) у Пельтів (рис. 15), на його базі формують Пельтівську сільську раду, а поселення входить до складу Глинянського району. Саме під такою назвою село подається у адміністративних довідниках того часу [10, с. 57]. Назва Полтва зберігається за поселенням з 1946 р. [10, с. 57].

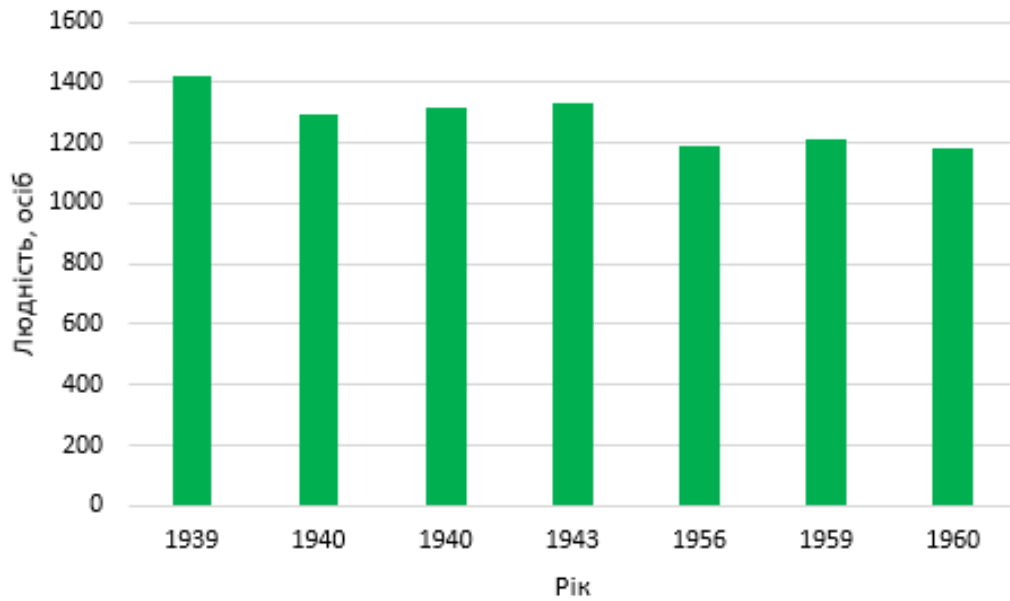

Рис. 14. Динаміка людності с. Полтва (Poltew до 1939 р., Пельтів 1939-1946 рр.)
Побудовано за: [10, с. 57]

Рис. 15. Село Полтва (Пельтів) на карті
«Львівська область (адміністративний устрій станом на лютий 1940 року)» [10]

Зараз, поселення Полтва входить до складу Красненської територіальної громади, Золочівського району Львівської області. У поселенні проживає 984 осіб (2020 р.) [8]. Село характеризується одно-двоповерховою забудовою переважно середини ХХ-початку ХХІ ст. Будівництво найстаріших житлових будинків у поселенні датується початком ХХ ст. (рис. 16а-16в).

Рис. 16а. Будинок початку ХХ ст. у с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

Рис. 16б. Будинок початку ХХ ст. у с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

Рис. 16в. Будинок початку ХХ ст. у с. Полтва, мікрорайон Чвураки
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

Топоніми с. Полтва
(укладено - Л. Котик, Н Касянюк, С. Березяк, 2025)

Види топонімів	Топоніми
Комонім (назва села)	Полтва
Мікротопоніми (назви місцевих невеликих об'єктів, відомих тільки місцевим мешканцям)	Соснина, Кутець, Горб, Вигін, Ямиська, Майбів сад, Загуменки, За Войтком, Підбір, Хімсклад, Чвураки, Закорчма, Брикін, «Стара церква», «Стара школа», Костел, Цвинтар, Хрест, Могила борцям за волю України, Хрест на пам'ять скасування панщини, Пристанок (залізнична зупинка), Стадіон, Школа, Склеп (Кооператива), Церква, Каплиця, Нова пошта,
Геоніми (назви доріг, проїздів)	Шевченка (Майбова дорога), Шкільна, Кутець, Залізнична, Галицька, Зелена
Дрімоніми (назви лісів, окремих знакових деревонасаджень)	Ліс, Липа, Грушка
Гідроніми (назви водних об'єктів)	Полтва, Зелений став, Фоси

Топонімічний ландшафт поселення представлений одним комонімом, 27 мікротопонімами, шістьма геонімами, трьома дрімонімами й трьома гідронімами (табл. 1., рис. 17). Найбільше просторове скупчення мікротопонімів фіксується в старій частині поселення в районі Майбової дороги (зараз – вул. Шевченка), також багато мікротопонімів зосереджено на півдні поселення в районі вул. Галицька.

Про комонім Полтва та особливості його трансформації й зміни написання у різні історичні періоди розкрито вище за текстом.

Геоніми представлені вулицями поселення, що переважно мають назву пов'язану з особливостями їх розташування:

- вул. Галицька – історичний шлях на м. Галич;
- вул. Кутець – розміщення на периферії, закутку колишнього історичного центру поселення (див.: рис. 3), дорога на території однойменного мікрорайону села Кутець (на куті);
- вул. Залізнична – дорога що йде з поселення на північ, до залізниці, де розміщена пасажирська залізнична станція (пристанок);
- вул. Шкільна – проходить повз сучасну школу і “стару школу”;
- вул. Зелена – розміщена в новому житловому мікрорайоні поселення, який виник на місці колишньої залісної північної окраїни села, назва – від переважаючого кольору довколишніх лісових ландшафтів;

Вулиця Шевченка проходить через історичну частину поселення, є найдовшою дорогою в селі та іменується місцевими мешканцями Майбова дорога, на честь землевласника Майба, який проживав біля дороги, займався садівництвом і в пам'ять про це зберігся мікротопонім Майбів сад. За переказами старожилів, грушка (рис. 18), яка має понад сто років є єдиним деревом, яке збереглося з Майбового саду.

Рис. 17. Топонімія с. Полтва
(Укладено: – Л. Котик, Н. Касянюк, С. Березяк, 2025)

Рис. 18. Грушка на узбіччі Майбової дороги (зараз вул. Шевченка), с. Полтва.
На задньому фоні - клуб
(світлина – С. Березяк, березень 2025)

Крім Грушки дрімонімом поселення є Липи (рис. 19). Він сформований двома липами, які ростуть на території колишнього польського костелу, від якого практично нічого не залишилося. Липи ростуть, за переказами старожилів, при вході в костел або (інша версія) біля його вівтарної частини. Ментальну пам'ять про костел зберігають лише старожили села, які запам'ятали його руїни після II світової війни. Зараз на цьому місці незначні горби, які мало вирізняються на фоні загального ландшафту мікрорайону (рис. 20, 21). У поселенні як мікротопонім використовують «біля костелу» або «біля липи».

Рис. 19. Липа, с. Полтва
(світлина – С. Березяк, березень 2025)

Гідроніми поселення представлені: р. Полтва, яка дала назву поселенню; Фоси – системи каналів, що були закладені на північному-заході поселення у кінці XIX на початку XX ст. з метою водовідведення та осушення території, зараз частково зарослі травою і чагарниками. Також фосами зараз мешканці називають рівчаки вздовж дороги; Зелений став – став, який сформований на заплаві Полтви, має стоячу воду для якої характерне явище цвітіння води, що й дало назву мікротопоніму (рис. 22).

Рис. 20. Липа, стадіон, вигляд на Горб, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

Рис. 21. Залишки костелу с. Полтва, на задньому фоні Липа
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

Рис. 22. Зелений став, с. Полтва
(світлина – С. Березяк, травень 2025)

Мікротопоніми села: Соснина, Кутець, Горб, Вигін, Ямиська, Майбів сад, Загуменки, За Войтком, Підбір, Хімсклад, Чвураки, Закорчма, Брикін.

Про Соснину (рис. 30), Кутець (рис. 31), Майбів сад розкрито вище за текстом. Походження мікротопонімів с. Полтва:

- Пристанок – залізнична станція с. Полтва (рис. 23);

Рис. 23. Пристанок, с. Полтва [18]

- Вигін – територія, що використовувалася для випасання мешканцями корів (рис. 24);

Рис. 24. Вигін, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

- Горб – підвищення навпроти Ямиська (рис. 25);

Рис. 25. Горб, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

- Ямиська – територія, де брали для потреб мешканців глину (утворювалися ями) (рис. 26);

Рис. 26. Ямиська, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

- За Войтком – територія за хатою, де колись проживав місцевий мешканець Войтко. Для місцевих мешканців мікротопонім “За Войтком” означає потрапити на цвинтар, померти, в переносному значенні;
- Підбір – територія біля лісу;
- Хімсклад – територія, де після II світової війни був склад мінеральних добрив (рис. 27);

Рис. 27. Хімсклад, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

- Загорчма – територія, де колись була корчма, до II світової війни (рис. 28);

Рис. 28. Загорчма, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

- Брикін – територія, де проживав місцевий мешканець Брикін;

➤ Чвураки – територія, де були глинобитні хати (рис. 29).

Рис. 29. Чвураки, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

Рис. 30. Соснина, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень 2025)

Рис. 31. Кутець, с. Полтва
(світлина – С. Березяк, березень 2025)

Пов'язаними з колишніми соціально значимими об'єктами села є топоніми:

➤ «Стара школа» (приміщення, де була школа до побудови нового приміщення – мікротопонім школа) (рис. 32),

Рис. 32. «Стара школа», с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

➤ Школа – територія сучасної школи села (рис. 33);

Рис. 33. Полтівська філія I-II ступенів Задвір'янського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Красненської селищної ради [15]

➤ Хрест/ Могила борцям за волю України (рис. 34);

Рис. 32. Хрест/ Могила борцям за волю України, с. Полтва
(світлина – С. Березяк, березень 2025)

➤ Церква – Церква Покрови Пресвятої Богородиці (ПЦУ) (рис. 33);

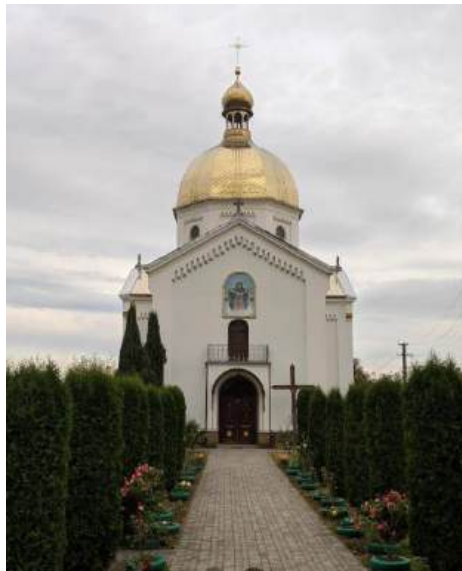

Рис. 33. Церква Покрови Пресвятої Богородиці (ПЦУ), с. Полтва [22]

➤ Каплиця (рис. 34);

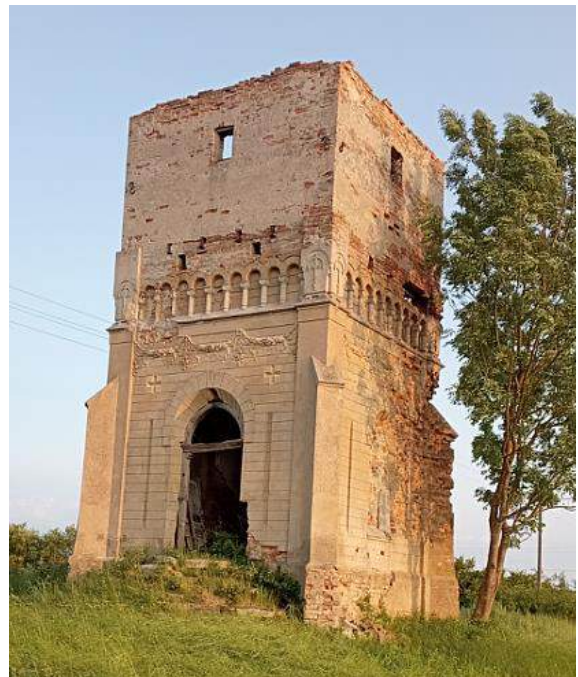
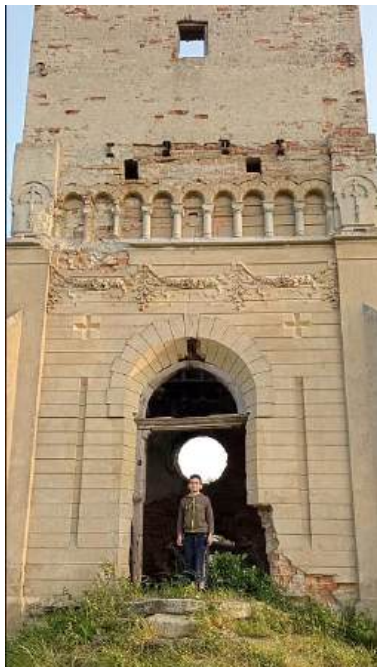

Рис. 34. Каплиця, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

➤ Стара церква – місце, де до побудови сучасної церкви була стара церква у селі. Зараз про це свідчать два старі хрести, які колись були по бокам від церкви (рис. 35).

Рис. 35. Хрести на місці старої церкви, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, травень 2025)

➤ Хрести – місця роздоріжжя, при в'їзді в поселення. Хрест на Чвураках встановлено 1868 р. на честь скасування панщини (1848 р.) (рис. 36).

на Брикони

на Кутці

на Чвураках

Рис. 36. Хрести, с. Полтва
(світлина – Н. Касянюк, березень, травень 2025)

Висновки: топонімічний ландшафт с. Полтва багатий і різноманітний. На часі є його збереження для майбутніх поколінь, а також розроблення місцевих туристично-екскурсійних маршрутів для популяризації краю і його історії для мешканців поселення та довколишніх сіл.

Список використаних джерел:

1. Білецький М., Ванда І., Котик Л. Соціальна географія : навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 328 .
2. Вертеп села Полтва, 2024. URL: <https://www.facebook.com/groups/buskportal/posts/9011544715588685>.

3. ВІЗИКОМ. Село Полтва, Львівська область. URL: <https://maps.visicom.ua/c/24.49788,49.87286,15/f/STL1NT8IS?lang=uk>.
4. *Коритко Р.* Полтва – село над однойменною рікою. Львів: Тріада плюс, 2011. 188 с.
5. *Котик Л.* Виклики туризму Львівської області в умовах «коронавірусного холоду» // Соціально-гуманітарний вісник : зб. наук. праць. Вип. 35. Харків: Новий курс, 2020. С. 141-142.
6. *Котик Л.* Залучення історико-культурних об'єктів Козівської ТГ Львівської області у туристичну сферу регіону // Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід: матеріали XVII Міжнар. наук. конф. Львів, 2023. С. 170-179.
7. *Котик Л.* Пріоритети і виклики розвитку Козівської ТГ: туризм // Професор Ольга Заставецька — вчена, педагог, організатор географічної науки (до 70-ї річниці від дня народження вченої): зб. матеріалів Всеукраїнської наук.-практ. конф. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 135-140.
8. Красненська селищна рада. URL: <https://krasne-rada.gov.ua/investicijnij-pasport-12-34-47-07-02-2022>.
9. *Кубійович В.* Етнічні групи південнозахідної України (Галичини) на 1.1.1939 = Ethnic groups of the South-Western Ukraine (Halycyna-Galicia) 1.1.1939: нац. статистика Галичини / Володимир Кубійович; vorwort G. Stadtmuller. – Wiesbaden: Harrassowitz, 1983. – XXV, 173 с.: табл.
10. Львівська область (1939-1959 рр.): адміністративний та демографічний довідник / упоряд. Б. Смерека. Львів: Простір-М, 2020. 265 с.
11. Моя мала Батьківщина: географо-краєзнавчі дослідження: матеріали обласної учнівської науково-практичної конференції на пошанування пам'яті проф. Олега Шаблія (м. Львів, 29 березня 2024 р.) / відп. ред. Л. Шевчук, Л. Котик. Львів: КЗ ЛОР «Львівська обласна МАН», 2024. 134 с.
12. Полтва (зупинний пункт). URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтва_\(зупинний_пункт\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтва_(зупинний_пункт)).
13. Полтва. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтва_\(село\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Полтва_(село)).
14. Полтвівська сільська рада. URL: <https://web.archive.org/web/20161014184134/http://busk.com.ua/Poltava.htm>
15. Полтвівська філія Задвір'янського ОЗЗСО I-III ступенів. URL: <https://poltvaschool.e-schools.info>.
16. Поштові індекси України. Село Полтва. URL: <https://postcode.in.ua/ua/codes/city/aqi>.
17. *Ровенчак І., Котик Л.* Геокультура і геоосвіта України: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 164 с.
18. Село Полтва у Золочівському районі Львівської області, Україна. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1o712XfgApw>.
19. Супутникова карта села Полтва. URL: <https://lv.2ua.org/poltva/mapa/sat>.
20. У Полтві святково відзначили День села. URL: <https://krasne-rada.gov.ua/news/1628061925>.
21. Церква Покрови Пресвятої Богородиці с. Полтва. URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=453840479611576>.
22. Google Maps. Полтва. URL: <https://www.google.com/maps/place/place/Полтва+Львівська+область+80554>.
23. «Habsburg Empire (1869-1887) - Third Military Survey (1:25000)». URL: <https://maps.arcanum.com/en/synchron/europe-19century-thirdsurvey/?bbox=2723337.269401196%2C6420496.187481658%2C2732414.166510061%2C6427795.923682892&layers=osm%2C160%2C166&right-layers=osm>.
24. Połtew / Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. wyd. pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, J. Krzywickiego i W. Walewskiego, Warszawa 1880-1902. T. VIII. St. 731-732. URL: http://history.org.ua/LiberUA/SIGeoKrPol_1887/SIGeoKrPol_1887.pdf.
25. Połtew / Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich», 1880-1902, T. VII. St. 941-942. URL: http://history.org.ua/LiberUA/SIGeoKrPol_1886/SIGeoKrPol_1886.pdf.